

29. Særlige problemer kan opstå med hensyn til regeringens deltagelse i internationale organisationers møder. Normalt kan internationale organer ikke vedtage bindende beslutninger, men kun henstillinger, der retligt set er uforbindende, eller beslutninger under forbehold af senere ratifikation. Det problem, der melder sig vedrørende rigsdagens forudgående kontrol med sådanne uforbindende, men dog politisk vigtige afstemninger, vil blive behandlet nedenfor. Undtagelsesvis forekommer det imidlertid, at internationale organer kan vedtage bindende beslutninger. For de fleste organisationers vedkommende, såvel FN som andre, gælder dette med hensyn til budgettet og de enkelte medlemsstaters bidrag til at dække udgifterne. Her ville det formentlig være uhensigtsmæssigt — og ialtfald ikke stemmende med hidtidig praksis — om rigsdagen skulle godkende, at den danske repræsentant stemte for det årlige budget. Her må man kunne anlægge den fortolkning, at det i virkeligheden ikke drejer sig om en ny forpligtelse, men blot om en hvert år gentagen virkning af den forpligtelse, Danmark en gang for alle har påtaget sig til at yde sit medlemsbidrag. Kun hvis der et år skulle blive tale om, at Danmark skal yde et ekstraordinært stort bidrag, eller et bidrag til et specielt formål, kan det betragtes som en ny forpligtelse, for hvilken den danske repræsentant ikke kan stemme uden rigsdagens samtykke eller forbehold herom.

30. I OEEC gælder det endvidere, at egentlig bindende beslutninger kan træffes af rådet, jfr. konventionen om europæisk økonomisk samarbejde af 16. april 1948, art. 13; bek. nr. 49 af 14. september 1948, Lovt. C. Hvis det her drejer sig om beslutninger, som regeringen ikke kan gennemføre administrativt, og der ikke ved afstemningen tages forbehold, vil det af den foreslåede formulering følge, at regeringens repræsentant ikke må stemme for beslutningen uden at have rigsdagens samtykke. Dette synes at måtte være nødvendigt for at sikre rigsdagen mod at blive bragt i den ovenfor omtalte tvangssituation, at skulle vælge mellem at gennemføre en given foranstaltning eller tage ansvaret for at bryde en international forpligtelse.

31. Hvis en forpligtelse imidlertid ikke til sin gennemførelse kræver rigsdagens medvirken, enten fordi regeringen allerede har den fornødne hjemmel til at gennemføre den administrativt, eller fordi forpligtelsen overhovedet ikke kræver interne gennemførelsesforanstaltninger, idet den er af rent folkeretlig art, kan det dog være rimeligt i et vist omfang at kræve rigsdagens godkendelse for at sikre den parlamentariske kontrol med vigtige udenrigspolitiske engagementer. Efter den nugældende grundlovs § 18 er dette tilfældet i et vist omfang forsåvidt angår fredsslutning samt afslutning af forbund og handelstraktater, idet rigsdagens samtykke kræves hertil, uden hensyn til hvilke gennemførelsesforanstaltninger der måtte kræves. Ifølge gammel praksis bliver, som ovenfor nævnt, enhver voldtgiftstraktat forelagt til rigsdagens godkendelse, og det samme er tilfældet med andre vigtige folkeretlige traktater.

32. Der kan formentlig være grund til at søge denne praksis grundlovsfæstet. Vanskeligheden er imidlertid at finde en passende, ikke for kompliceret formulering, som er tilstrækkelig almenyldig til at kunne passe ikke blot på de aktuelle problemer, men også på fremtidige problemer. At opregne visse grupper af traktater under hensyn til deres indhold er næppe hensigtsmæssigt. Fortolkningsvanskelighederne med hensyn til begrebet „handelstraktat“ er ovenfor omtalt, og andre lignende betegnelser for særlige grupper af traktater ville utvivlsomt give anledning til tilsvarende vanskeligheder. At lægge vægt på den form, hvori forpligtelsen er indgået, er næppe heller hensigtsmæssigt, da det alt for let åbner mulighed for at omgå det tilstræbte formål.